

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN THỊ HUYÊN

**NGHIÊN CỨU ĐA DẠNG SINH HỌC THỰC VẬT
Ở TỈNH THÁI NGUYÊN HƯỚNG TỚI MỤC TIÊU
PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

THÁI NGUYÊN - 2021

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRẦN THỊ HUYÊN

**NGHIÊN CỨU ĐA DẠNG SINH HỌC THỰC VẬT
Ở TỈNH THÁI NGUYÊN HƯỚNG TỚI MỤC TIÊU
PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG**

Ngành: Địa lí tự nhiên

Mã số: 8.44.02.17

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÍ HỌC

Người hướng dẫn khoa học: TS. LÊ THỊ NGUYỆT

THÁI NGUYÊN - 2021

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu nghiêm túc của bản thân tôi, công trình được thực hiện dưới sự hướng dẫn của cô giáo TS. Lê Thị Nguyệt. Các số liệu, kết quả nêu trong luận án là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Các thông tin trích dẫn trong luận án đã được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2021

Tác giả luận văn
Trần Thị Huyền

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, em xin bày tỏ lòng biết ơn và kính trọng đến cô giáo **TS. Lê Thị Nguyệt** đã tận tình hướng dẫn em trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Xin chân thành cảm ơn lãnh đạo và các cán bộ của Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Thái Nguyên, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Thái Nguyên, Sở khoa học và Công nghệ tỉnh Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi cho em trong quá trình thu thập số liệu, tài liệu phục vụ nội dung đề tài luận văn.

Em xin gửi lời cảm ơn chân thành đến Ban giám hiệu Trường Đại học Sư phạm, Ban chủ nhiệm khoa và các thầy cô giáo Khoa Địa lí, bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã quan tâm giúp đỡ trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Do điều kiện nghiên cứu còn nhiều hạn chế nên luận văn không thể tránh khỏi những khiếm khuyết nhất định, kính mong nhận được những ý kiến đóng góp của các thầy cô giáo, các nhà khoa học, các đồng nghiệp quan tâm đến vấn đề nghiên cứu.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2021

Tác giả

Trần Thị Huyền

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài (Gộp lại)	2
3. Giới hạn nghiên cứu của đề tài	3
4. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	3
5. Quan điểm, phương pháp nghiên cứu.....	17
6. Những đóng góp của đề tài.....	20
7. Cấu trúc của đề tài	21
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ ĐA DẠNG SINH HỌC THỰC VẬT.....	22
1.1. Cơ sở lý luận.....	22
1.1.1. Những vấn đề chung về đa dạng sinh học thực vật.....	22
1.1.2. Bảo tồn đa dạng sinh học thực vật.....	24
1.1.3. Bảo tồn đa dạng sinh học thực vật và phát triển bền vững	26
1.2. Cơ sở thực tiễn của đề tài	27
1.2.1. Hiện trạng đa dạng sinh học thực vật và bảo tồn đa dạng sinh học thực vật ở Việt Nam	27
1.2.2. Khái quát vị trí địa lí tỉnh Thái Nguyên	29
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	31
Chương 2: HIỆN TRẠNG ĐA DẠNG SINH HỌC THỰC VẬT Ở TỈNH THÁI NGUYÊN.....	32
2.1. Đa dạng thành phần loài thực vật.....	32

2.2. Đa dạng nguồn gen.....	33
2.3. Đa dạng hệ sinh thái	37
2.3.1. Thảm thực vật tự nhiên.....	37
2.3.2. Thảm thực vật trồng	39
2.4. Đa dạng sinh học ở các loại rừng phân theo chức năng của tỉnh Thái Nguyên..	42
2.4.1. Rừng đặc dụng	42
2.4.2. Rừng phòng hộ	44
2.4.3. Rừng sản xuất	46
2.5. Bảo tồn đa dạng sinh học ở tỉnh Thái Nguyên	49
2.6. Các nhân tố tác động đến đa dạng sinh học thực vật ở tỉnh Thái Nguyên	50
2.6.1. Nhóm nhân tố tự nhiên	50
2.6.2. Nhóm nhân tố kinh tế - xã hội	60
2.7. Hiện trạng phân bố một số loài thực vật có giá trị khoa học, kinh tế, thương mại.....	62
2.8. Giá trị sử dụng của tài nguyên thực vật tỉnh Thái Nguyên	63
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	65
Chương 3: DỰ BÁO DIỄN BIẾN TÀI NGUYÊN THỰC VẬT VÀ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP BẢO TỒN ĐA DẠNG SINH HỌC THỰC VẬT Ở TỈNH THÁI NGUYÊN HƯỚNG TỚI MỤC TIÊU PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG	66
3.1. Dự báo diễn biến tài nguyên thực vật tỉnh Thái Nguyên	66
3.2. Định hướng sử dụng và bảo vệ tài nguyên sinh vật của tỉnh Thái Nguyên.....	68
3.3. Đề xuất các giải pháp bảo tồn ĐDSH thực vật ở tỉnh Thái Nguyên hướng tới mục tiêu phát triển bền vững	69
3.3.1. Nhóm giải pháp bảo tồn ĐDSH vì mục tiêu kinh tế	70
3.3.2. Nhóm giải pháp bảo tồn ĐDSH vì mục tiêu xã hội	73
3.3.3. Nhóm giải pháp bảo tồn ĐDSH vì mục tiêu môi trường	74
3.3.4. Giải pháp trọng tâm bảo vệ ĐDSH ở ba loại rừng phân theo chức năng của tỉnh Thái Nguyên	75

KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	79
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	80
CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ CÔNG BỐ	82
TÀI LIỆU THAM KHẢO	83
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Viết đầy đủ
ATK	An Toàn Khu
BTTN	Bảo tồn tự nhiên
ĐDSH	Đa dạng sinh học
GIS	Hệ thống thông tin địa lí
HST	Hệ sinh thái
NN&PTNN	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
PTBV	Phát triển bền vững
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1.	Cấu trúc thành phần loài thực vật ở tỉnh Thái Nguyên	32
Bảng 2.2.	Danh sách các loài thực vật quý hiếm của tỉnh Thái Nguyên.....	33
Bảng 2.3.	Hiện trạng rừng đặc dụng năm 2018.....	42
Bảng 2.4.	Diện tích rừng phân theo chức năng ở tỉnh Thái Nguyên năm 2020.....	47
Bảng 2.5.	Độ dốc tỉnh Thái Nguyên	53
Bảng 2.6.	Một số đặc trưng hình thái lưu vực các sông chính tỉnh Thái Nguyên....	59
Bảng 3.1.	Diễn biến một số chỉ tiêu về rừng qua bốn kì kiểm kê 2005 - 2015 - 2018 - 2019	66
Bảng 3.2.	Độ che phủ của rừng ở Thái Nguyên và một số địa phương khác trong vùng Đông Bắc năm 2019.....	67

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1.	Bản đồ hành chính tỉnh Thái Nguyên	30
Hình 2.1.	Bản đồ thảm thực vật tỉnh Thái Nguyên	41
Hình 2.2.	Bản đồ diện tích rừng phân theo chức năng ở tỉnh Thái Nguyên năm 2020	48
Hình 2.3.	Diễn biến nhiệt độ trung bình năm theo các tháng của một số địa điểm tại Thái Nguyên giai đoạn 1961 - 2015.....	55
Hình 2.4.	Lượng mưa trung bình tháng ở Thái Nguyên giai đoạn 1961 - 2015....	56
Hình 2.5.	Cơ cấu lao động phân theo các ngành kinh tế ở tỉnh Thái Nguyên năm 2019	61